

Naslovnica > Vijesti > JAVNI PROSTOR - POTREBA ILI LUKSUZ (2)/ Mladi župski arhitekti imaju ideju,...

Vijesti

JAVNI PROSTOR – POTREBA ILI LUKSUZ (2)/ Mladi župski arhitekti imaju ideju, bilo bi dobro da ih u Općini barem saslušaju...

 Katarina Fiorović 27. rujna 2020.

 0

Uredni, čisti i dostupni javni prostori, kao što su trgovi, igrališta, parkovi, ali i dovoljno široke ceste s nogostupima, uredna mjesta za odlaganje otpada, dovoljno parkirališnih mjesta, složit ćete se, preduvjet su kvalitetnog života, bez obzira u kojem dijelu grada ili okolice živjeli. Župa dubrovačka odavno je od ruralnog naselja postala omiljeno mjesto za život, osobito mladim obitelji, pa tako i naših sugovornika. Kako se u Župi živi, to najbolje znaju sami Župljani. **Mladi par arhitekata Ivan i Valentina Vojnić** napravili su **analizu problema u prostoru Župe dubrovačke** s ciljem da se urbanističkim planiranjem, ako se već ne mogu ispraviti, barem zaustave daljnji problemi i devastacije.

Zašto ste odlučili izraditi Analizu problema i mogućnosti razvoja Općine Župe dubrovačke?

Življenjem u Župi dubrovačkoj srasli smo s mjestom i danas ga osjećamo svojim životnim prostorom prema kojem bi se svaki stanovnik i posjetitelj trebali odnositi s poštovanjem.

"Analizu problema i mogućnosti razvoja Općine Župe dubrovačke" izradili smo samoinicijativno volonterski, pod okriljem Društva arhitekata Dubrovnik, kao građani koji žele pridonijeti zajednici i mjestu u kojem živimo. Želimo otvoriti pitanja o kakvoći života, vrednovanju prostora i dati svoje viđenje dobrog smjera razvoja Općine prema ugodnjem i kvalitetnijem životnom prostoru. Kroz analizu ukazali smo na mogućnosti napretka te predložili načine rješavanja postojećih i prevenciju novih problema s kojima su stanovnici suočeni. Nažalost, unatoč dugotrajnim pokušajima, predstavnici Općine nisu iskazali zainteresiranost niti nam dali priliku prezentirati im napravljenu analizu.

Župa dubrovačka iz dana u dan ima sve više stanovnika, od malog prigradskog mjesa postala je općina s najvećim brojem mladih i djece po metru četvornom. Iz ruralne sredine pomalo se pretvara u urbanu sredinu, ali s ograničenim prostornim mogućnostima. Smatrate li da taj razvoj prati sukladno prostorno planiranje?

Povećanim priljevom stanovništva u Župi dubrovačkoj se ubrzano gradi. Međutim nova gradnja nastaje pretežito na temeljima postojećeg ruralnog urbanističkog uređenja sa substandardnom infrastrukturom i nerijetko nedovoljno uređenim područjima bez adekvatnih pratećih sadržaja. Trenutna gradnja prati grananje cesta širine jednog traka u kojima mimoilaženje dvaju vozila ovisi o sklanjanju vozila u neograđena dvorišta uz put. Ako uzmemo u obzir da su spomenute prometnice pristupni putevi za vozila hitne pomoći i vatrogasna vozila, osim što nije održivo, takvo funkcioniranje prometa je i opasno po stanovnike pripadajuće ulice.

Župa dubrovačka je prostor velikog potencijala o kojem treba razmišljati barem 20 godina unaprijed. Kvalitetnom organizacijom i urbanističkim planovima uređenja, ne samo priobalja nego i unutrašnjosti, bi se mogla raditi suvremena susjedstva bez tereta zatečene nekvalitetne infrastrukture.

Priobalni dijelom dominiraju hotelski kompleksi, ali i šetnice te sadržaji za djecu, koji su pak magistralom kao čvrstom granicom odvojeni od drugog dijela Župe u kojem pak živi najveći dio stanovništva, a javnih sadržaja gotovo da i nema. Koji su to sadržaji koje smatrate da nedostaju u „središnjem“ dijelu Župe?

Priobalni dio Župe će uvijek biti glavna atrakcija i mjesto okupljanja stoga je razumljivo da će se na tom području organizirati glavnina javnih sadržaja.

U tom smislu ključno je osigurati kvalitetnu i sigurnu komunikacijsku, ponajviše pješačku vezu središnjeg i obalnog dijela. Nedavno su prvi koraci u tom smjeru učinjeni, ali potrebno je dodatno poboljšati i osigurati potpuno sigurne prijelaze.

Osim toga treba biti svjestan da se u Župi zadnjih desetak godina značajno povećao broj stambenih zgrada koje imaju drugačije zahtjeve u odnosu na obiteljske kuće čije je gradnja dosad prevladavala. Uz stambene zgrade će se morati pojavitи parkovi, igrališta.

U studiji ste spomenuli kulturne sadržaje. Zašto su oni važni za kvalitetu života zajednice?

Kultura je stoljećima oblikovni temelj naše zajednice. Nagli demografski razvoj nerijetko zapostavlja kulturu kao da je usputna mogućnost i nešto što može pričekati. Nedostano ulaganje u kulturne sadržaje neupitno koči društveni razvoj.

U ovom trenutku ne postoji adekvatan prostor u kojem bi se stanovnici mogli izraziti, gdje bi se mogla održati izložba fotografija, slika, skulptura, prostor u kojem bi mogao biti održan koncert ili razne radionice za sve uzraste.

Važno bi bilo pronaći primjerenu lokaciju za odvijanje kulturnog sadržaja. Ona ne mora nužno biti novogradnja nego je moguća revitalizacija već postojećih objekata kojima kojima se dodijeli nova namjena. Primjeri iz neposredne okolice ukazuju na moguće načine obnove, npr. Ljetnikovci Bunić-Kaboga, Gondola, Gučetić i drugi su obnovljeni ili u procesu obnove koristeći bespovratna sredstva Europskih fondova za regionalni razvoj "Integrirani razvojni programi temeljeni na obnovi kulturne baštine". Dapače, ako bi se išlo u tom smjeru dobitak bi bio dvostruki.

Na ograničenom prostoru općine nemoguće je ne uočiti tri velika odlagališta građevinskog materijala i otpada, koji iz dana u dan rastu i šire se. Kako po vašem mišljenju oni svojim postojanjem, ali i vizualnom slikom utječu na život mještana?

U pogledu uništavanja prirodnog okoliša, zaključujemo da se zakoni i odredbe prostornog plana smtaraju neobavezujućim preporukama. Otpad preuzima šumske prostore, radovi se godinama odvijaju bez dozvola, vizure se uništavaju, a kršenje zakona se tolerira i nije sankcionirano.

Prostorni plan Župe dubrovačke jasno traži revitaliziranje oštećenih kulturnih krajobraza, traži da se građevni otpad primjereno zbrine i izričito traži zaštitu vrijednih vizura.

Neprihvatljivo je da se velike devastacije na prostoru općine u potpunosti ignoriraju. Vidljiva je devastacija prirodnog okoliša na padini brda na Dubcu. To područje prekriveno građevinskim otpadom je vidljivo s velikog dijela prostora općine i širi se svakim danom. Osim te lokacije možemo izdvojiti odlaganje građevinskog otpada na odvojku ceste za Donji Brgat, prokrčenu šumu podno groblja u Čibači protivno prostornom planu, nekoliko odlagališta građevnog materijala i otpada u Čelopecima, devastaciju prirodnog terena na skretanju prema poslovnoj zoni, odlagalište olupina automobila na Brgatu i mnoge druge ugrožene lokacije. Dubrovačko područje ima problem neriješenog pitanja legalnog odlaganja građevinskog otpada, ali to ne opravdava pojedince koji neobazrivo uništavaju prostor. I nadalje, zakazuju institucije koje trebaju kontrolirati i kažnjavati takva postupanja. U siječnju smo inspekcijski okoliša poslali prijavu nelegalnog odlaganja otpada i nikada nismo dobili odgovor.

Možete li izvojiti neke pozitivne pomake u prostoru i planiranju prostora u Župi?

Danas Općina Župa dubrovačka sufinanciranjima i potporama uspješno potpomaže obrazovanje, kulturne udruge, sportske programe i zdravstvo. Primjetan je napredak u razvoju glavnih prometnih pravaca, kao i infrastrukture odvodnje otpadnih voda, uredila se šetnica u Srebrenom, povećao se broj raznih trgovina. Općina prilično naglo raste te je izrazito važno da se detektiraju mogući problemi i na njih djeluje pravodobno.

Drago nam je vidjeti da se postojeći uređeni prostori koriste, da postoji zajednica, udruge i pojedinci koji organiziraju razne sadržaje za stanovnike izdvajajući svoje vrijeme i vještine i ta događanja su vrlo dobro prihvaćena i posjećena.

Što vi kao arhitekti i stanovnici Župe priželjkujete u prostoru? Odnosno što je to što nedostaje? Što je ono što treba ukloniti? A što sačuvati u prostoru s ciljem poboljšanja kvalitete življjenja?

Kako bi se očuvala kvaliteta života i okolina u kojoj boravimo potrebno je zaštitu provoditi na svim razinama, od pojedinog stanovnika do komunalnih službi. Najbolji rezultati postižu se kada svi sudionici u prostoru brinu o njemu, a ponajviše kada među njima postoji otvorena suradnja za sveukupnu dobrobit. U susjednoj općini i gradu pokrenuta je aplikacija za rješavanje problema koja jednostavno povezuje nadležne službe i građane. Na taj način građani direktno pomažu u održavanju javnog prostora i spriječuju se brzina rješavanja problema.

Temeljem tih principa i pridržavanjem zakona i prostorno-planske dokumentacije potrebno je reagirati – zaustaviti nelegalnu gradnju i radove, sanirati nastalu devastaciju

te nedopustiti da ona bude naša svakodnevica.

Još jedan od osjetnih problema je nedostatak javnog parkinga. Trenutno se koristi privatni parking trgovačkih centara ili hotela, ali bi trebali tražiti prostore za izgradnju većeg broja javnih parkirnih mjesta kako bi općina po tom pitanju bila neovisna. To je važno jer Župa nije kompaktna u svojoj urbanoj strukturi niti dovoljno često povezana javnim prijevozom te većina ima potrebnu za osobnim prijevozom kada posjećuju javne sadržaje koji su većinom smješteni u obalnom području.

Župa dubrovačka je područje sastavljeno od više manjih naselja. Naglim razvojem, mjesta mijenjaju karakter. Planiranjem treba omogućiti gradnju i poticati razvoj urbanije sredine gdje je logično i gdje za to postoji opravdani potencijal, ali isto tako spriječiti točkastu izgradnju većeg mjerila i zaštiti ruralni ambijent. Prostor je potrošni resurs kojeg treba pažljivo koristiti.

Članak je objavljen uz potporu Agencije za elektroničke medije u sklopu projekta **Javni prostor – potreba ili luksuz?**

TAGS
društvo arhitekata dubrovnik Ivan Vojnić javni prostor-luksuz ili potreba Urednički izbor
Valentina Vojnić

Prethodni članak

Good food u "Verandi": soparnik uz probrana vina

Sljedeći članak

Odbrojavanje ugostitelja se nastavlja: 3 do 12 u Dubrovniku

Katarina Fiorović

Iz teme

2020. U RETROVIZORU/ Marija Grazio: Još uvijek rovarim i tražim nova učenja i spoznaje

Dubrovnik Net - 7. siječnja 2021.

Lifestyle

GOTOVO JE: bilo je teško, ali odabrali smo najmaštovitije i najljepše božićne okućnice

Dubrovnik Net - 7. siječnja 2021.

Lifestyle

Skurić: protupotresna obnova je nužna, najugroženije su građevine na nasipu uz Stradun

Lea Pavlović - 7. siječnja 2021.

Vijesti

DANAS OBJAVLJENO

Novi potres u središnjoj Hrvatskoj – 3.8 po Richteru
7. siječnja 2021.

Županija osigurala dva milijuna kuna za sufinanciranje projekata na javnom pomorskom dobru

7. siječnja 2021.

2020. U RETROVIZORU/Ivana Šimunović: Meni osobno je donijela životne prekretnice, a s njima u paketu i sjajne trenutke

7. siječnja 2021.

BRAVO! Sedam kuhara iz naše županije kuha na Trgu u Petrinji

7. siječnja 2021.

[Učitaj više ▾](#)

DUBROVNKTV.NET

DubrovnikTvNet

BEZ KOMENTARA: Vodokršte u Čilipima

DubrovnikTvNet

SUSRETI UTORKOM: s Robertom Pančićem o kvaliteti dubrovačke gradnje i otpornosti na potres

DubrovnikTvNet

ETO NAS: Kratki duTvnet pregled 2020.

DubrovnikTvNet

KRATKI REZOVI: Bolje sretna nova nego nesretna stara!

NAJNOVIJI KOMENTARI

Andrej on *Tri kombija osnovne pomoći za Petrinju vraćena s granice na Kleku*

Tomislava Županović on *Bravo Meštare Hendić!*
Gradevinari su od ranog jutra u akciji, vlasnik sanirane kuće u suzama: hvala vam!

JAVNI PROSTOR - POTREBA ILI LUKSUZ (5): Kako su stanovnici Zlatnog potoka samoinicijativno uredili prostor u kojem žive? | Dubrovačka Mreža on PRVI REZULTATI ZBORA GRAĐANA Rekonstrukcija javne rasvjete dijela Zlatnog potoka

Nikola Duper on *Izvršena dijagnostika stare platane u Mlinima*

Paval on *Izvršena dijagnostika stare platane u Mlinima*

Komentar tjedna by Lidija Crnčević

KOMENTAR: Barać i Vlahušić su se zagrlili, Raguž je počeo čistit,...

27. rujna 2020.

Put oko Svijeta

PUTOPIS: Petra Kisić je odselila na Island, opisuje nam kako se...

19. prosinca 2020.

Slatki život Alise Nenadić

Nikad dosta čokolade u vašem životu? Ovo je Alisin recept za...

12. studenoga 2020.